

Kommunedelplan for energi, miljø og klima

Forslag til Planprogram

Revidert 10.02.17

1. Innledning	3
1.1 Bakgrunn	3
1.2 Planprogram	3
1.3 Forankring i kommuneplanens samfunnsdel Alta vil!	3
2. Overordnede rammer	4
2.1 Statlige forventninger	4
2.2 Internasjonale føringer	5
2.3 Nasjonale føringer	5
2.4 Regionale føringer	5
2.5 Kommunale føringer	5
3. Hovedtema for kommunedelplanen	6
3.1 Innledning/formål med planarbeidet	6
3.2 Problemstillinger/Temaer	6
3.2.1 Klimagassutslipp	6
3.2.2 Energiomlegging	6
3.2.3 Energieffektivisering	7
3.2.4 Miljø	7
3.3 Avgrensninger i planarbeidet	8
4. Behov for grunnlagsdata og delutredninger	8
5. Organisering av arbeidet	9
5.1 Organisering	9
6. Medvirkningsopplegg	10
7. Budsjett	10
8. Milepæler og framdriftsplan	11

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

I 2007 vedtok Alta kommune en temaplan «Energi og klimaplan». Planen har ikke blitt rullert siden. Det er besluttet å lage en ny plan, med en evaluering av den tidligere planen. Planprosessen starter høsten 2016 og er beregnet ferdig høsten 2017.

Den nye planen skal løftes til en kommunedelplan. Den nye kommunedelplan for energi, miljø og klima (2018-2022) vil bestå av et plandokument som revideres hvert 4. år. Og en handlingsdel som revideres årlig.

I kommunal planstrategi for Alta kommune 2016-2019 er det lagt opp til at det skal utarbeides en plan for miljø, energi og klima. Rammen for faglig innhold i planen er definert i siste Stortingsmelding om klima, senere presentert i form av veileder fra Miljødirektoratet på miljokommune.no.

1.2 Planprogram

For regionale planer, kommuneplaner og reguleringsplaner som kan ha vesentlig virkning for miljø og samfunn, skal det i henhold til plan- og bygningslovens § 4-1 utarbeides et planprogram. Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn senest samtidig med varsel om planoppstart

1.3 Forankring i kommuneplanens samfunnsdel Alta vil!

Kommunestyret har gjennom kommuneplanens samfunnsdel definert hvilke overordnede mål og retningslinjer som skal ligge til grunn for den lokale samfunnsutviklingen.

I Alta vil er det definert flere mål og tilhørende strategier under de fire hovedtemaene: Kunnskap og kompetanse, Næringsutvikling og nyskaping, Trivsel og livskvalitet og Attraktivt regionsenter i utvikling. Nedenfor er et utdrag av samfunnsdelens mål og strategier som er relevante for kommunens miljøpolitikk. Nummereringen av mål og strategier henviser til kapittel 6.4 i Alta Vil.

21. Alta vil at aktivitetene våre skal skje innenfor naturens bæreevne, i et rent og trivelig miljø, og med god beredskap for klimaendringer og uønskete hendelser.

- a. Arbeide for reduserte klimagassutslipp lokalt gjennom energibesparing og økt bruk av fornybar energi.
- b. Arbeide for økt miljø- og klimabevissthet, samt rene og trivelige omgivelser der alle tar ansvar.
- c. Sikre aktiv beredskap og god krisehåndtering.

Mål 21, med tilhørende strategier, burde være et prioritert område i 2017 ifølge Budsjettendrøftingsnotat 2017, punkt 2.6 Rådmannens forslag til prioriteringer for 2017, som ble drøftet i kommunestyret 19.september 2016.

2. Overordnede rammer

2.1 Statlige forventninger

Klima- og energiplanlegging

Gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse skal kommune og fylkeskommune bidra til reduksjon av klimagassutslipp, energieffektivisering og miljøvennlig energiomlegging. Planleggingen skal omfatte tiltak innen egen drift og virksomhet, og hele kommunen eller fylkeskommunens geografiske område.

Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging skal sikre at kommunene og fylkeskommunene går foran i arbeidet og bruker et bredt spekter av sine roller og virkemidler i arbeidet med å redusere klimagassutslipp.

Planretningslinjen skal legges til grunn ved:

- planlegging etter plan- og bygningsloven
- ved enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven eller annen lovgiving

Regional og kommunal planlegging

For å fremme en bærekraftig utvikling skal regjeringen hvert fjerde år utarbeide nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette går frem av plan- og bygningsloven § 6-1. De nasjonale forventningene skal legges til grunn for de nye fylkestingenes og kommunestyrenes arbeid med regionale og kommunale planstrategier og planer.

Første del av dokumentet omhandler gode og effektive planprosesser. Andre del omhandler planlegging for bærekraftig areal- og samfunnsutvikling generelt. Tredje del omhandler planlegging for attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder spesielt.

2.2 Internasjonale føringer

Kyoto-avtalen

2.3 Nasjonale føringer

- Lovverk: Plan- og bygningsloven
Forurensningsloven (1981)
Energiloven (1990)
Folkehelseloven (2012)
Kommer – Klimaloven
- SPR/RPR: 2014 Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
2009 Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene
- Stortingsmeldinger: *kommer 2017 – Bærekraftige byer og sterke distrikter*
Meld. St. 6 (2016–2017) - Verdier i vekst, Konkurransedyktig skog- og trenæring
Meld. St. 25 (2015–2016) - Kraft til endring, Energipolitikken mot 2030
Meld. St. 13 (2014-2015) - Ny utslippsforpliktelse for 2030 – en felles løsning med EU
Meld.St. 26 (2012 - 2013) Nasjonal transportplan 2014 - 2023
Meld.St. 21 (2011-2012) Norsk klimapolitikk – Klimaforliket
Meld.St. 39 (2008-2009) Klimautfordringene - landbruket en del av løsningen.
Meld.St. 34. (2006-2007) Norsk klimapolitikk
- Nasjonale strategier: Nasjonal bioøkonomistrategi 24.03.2015
Energi21 – Nasjonal strategi for forskning og utvikling av ny energiteknologi 13.10.2014
Regjeringa sin strategi for CO2-handtering 13.10.2014

Rundskriv, veiledere: Miljokommune.no, Komplett

2.4 Regionale føringer

- Fylkesplanen: Regional planstrategi for Finnmark 2016 - 2019
Regional plan for vannregion Finnmark 2016 - 2021
Handlingsplan for kollektivtransport 2015 - 2018
Regional transportplan for Finnmark 2014 - 2023
Regional vindkraftplan 2013 - 2025
Petroleums - og energistrategi for Finnmark

2.5 Kommunale føringer

- Gjeldende planer: Kommuneplanens samfunnsdel "Alta vil" 2015 – 2027
Kommunal planstrategi 2016-2019
Budsjett 2016 og økonomiplan med handlingsdel 2016 - 2019

3. Hovedtema for kommunedelplanen

3.1 Innledning/formål med planarbeidet

Planarbeidet skal føre til reduksjon i utslipp av klimagasser, redusert energibruk og mer bruk av energi fra fornybare kilder. Samtidig skal det arbeides for økt miljø- og klimabevissthet, for at alle aktiviteter skal skje innenfor naturens bæreevne. Planen skal vise status, samt kommunen sine mål og tiltak, og omfatte kommunens rolle som myndighet og samfunnsutvikler med ansvar for planlegging, og rollene som tjenesteyter, innkjøper, eiendomsforvalter mm. Planen skal gjelde perioden 2018-2022.

3.2 Problemstillinger/Temaer

3.2.1 Klimagassutslipp

- Samordnet bolig - , areal - og transportplanlegging
 - Vekst skal tas med kollektivtransport, sykling og gåing
 - Utbygging rundt kollektivknutepunkter
 - Restriksjoner på bilbruk i bysentrum
 - Sykkel- og gangveier
 - Planlegging for attraktivt og klimavennlig by og tettsted
 - Fortetting
 - Lokalisering av tjenester
 - Sentrumsutvikling
- Landbruk
 - Skog
 - Øke bruken av tre i bygg
 - Planting, gjødsling og stell av ungskog
 - Jordbruk
 - Redusere utslipp fra kjøretøy
 - Økt beite i utmark
 - Lokal matforedling
 - Myr og våtmark
- Innkjøp av varer og tjenester med lavt klima- og energifotavtrykk
- Avfallsbehandling
- Vann og avløp

3.2.2 Energiomlegging

- Transport
 - El-biler og ladestasjoner (hvis vi mottar støtte fra Klimasats)
 - Sjøtransport/landstrøm
- Tilrettelegging for produksjon og overføring av elektrisitet fra fornybare kilder

- Biogass
- Fjernvarme
- Jordvarme
- Solenergi
- Private bygg
 - Tilskudd til ENØK-tiltak (hvis vi mottar støtte fra Klimasats)
 - Varmepumper, oljefyr
 - Informasjon og holdningsskapende arbeid

3.2.3 Energieffektivisering

- ENØK-tiltak i eksisterende kommunale bygg
 - EPC (energisparekontrakt)
- Bærekraftig utbygging og planlegging
 - Kommunale bygg
 - Kommunale bygg skal vurdere klimavennlige løsninger i alle ledd
 - Kostnader skal sees i Livssyklusstand (LCC) sammenheng
 - Alle nye, større bygg skal ha SD anlegg
 - Private bygg
 - Energikrav ved (kommunal) regulering og utbygging
- Vann og avløp

3.2.4 Miljø

- Kommunale bygg
 - Resirkulering: Økt sortering
 - Kontrollrutine av utfaset oljetanker/nøddaggregat
- Næringsvirksomhet i et globalt miljøperspektiv
 - Grønn industripark
- Avfall i et globalt miljøperspektiv
 - Marin forsøpling og mikroplast
- Lokal luftkvalitet
 - Miljøvennlig transport
 - Målestasjoner for luftkvalitet
- Flyplassen
 - God dialog med Avinor

3.3 Avgrensninger i planarbeidet

Det er blitt gjort en vurdering på øvrige temaer, som ikke burde være en del av Energi, miljø og klimaplanen:

Punktet om beredskap og krise tas ut av planprogrammet. Punkter i henhold til skred og ekstremvær blir tatt hånd om i helhetlig ROS analyse, som ble revidert 07.02.17. Temaet ivaretas også i kommuneplanens arealdel. Man burde se på muligheten for å tillegge klimatilpassning til neste rullering av ROS analysen.

4. Behov for grunnlagsdata og delutredninger

Klima og energi:

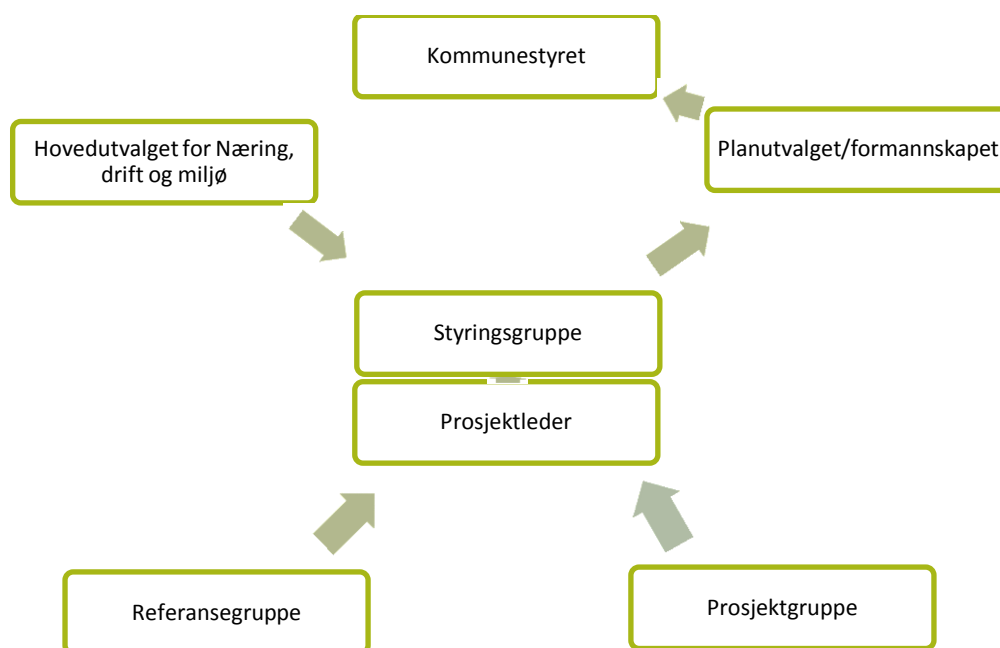
- Evaluering av tidligere plan og rapport: Energi og klimaplan 2007
- Klimaregnskap
 - o Beskrivelse av nåtidstilstand
 - Status for energibruk og relaterte klimagassutslipp
 - Status for klimagassutslipp fra prosesser, landbruk og deponier
 - o Framskriving – Scenarioutvikling (minst ti år)
- Kartlegging av biogass potensial (hvis vi mottar støtte fra Klimasats)
- Kartlegge mulighetene for energieffektivt boligområde i Alta (hvis vi mottar støtte fra Klimasats)
- Kartlegge mulighetene for mer klimavennlige bygg (hvis vi mottar støtte fra Klimasats)

Miljø:

- Evaluering av resirkulering i kommunale bygg
- Etablere retningslinjer og kontroll rutiner for avfall fra næringsvirksomhet
- Utføre reisevane undersøkelser (hvis vi mottar støtte fra Klimasats)
- Etablering av en målestasjon for luftforurensing i Sentral Alta

5. Organisering av arbeidet

5.1 Organisering

Prosjektgruppe:

- Oddvar Konst, Kommunalleder Samfunnsutvikling
- Hallgeir Strifeldt, Fagansvarlig Arealplan
- Bengt Fjellheim, Kommunalleder drift og utbygging
- Jon-Håvar Haukland, Virksomhetsleder Miljø, park og idrett
- Rigmor Endresen, Virksomhetsleder Kommunale Bygg
- Marie Rushfeldt, Spesialkonsulent

Prosjektgruppa konkluderer på administrativt nivå med hensyn til ressursbruk og faglige spørsmål, med Marie Rushfeldt som prosjektleder og sekretær. Prosjektleder vil ha ansvar for utarbeidelse av plan og fremdrift i arbeidet.

Styringsgruppe: Rådmannens ledergruppe

Referansegruppe: Vefas, Altakraftlag, Alta Næringsforening, Ishavskraft, Husbanken, Finnmark kraft, Statens Vegvesen, Boreal, Kystverket, Fiskeridirektoratet, Avinor, Alta Havn, Finnmark fylkeskommune og Fylkesmannen i Finnmark miljøvern avdelingen.

HNDM og planutvalget sendes jevnlig notater med prinsipperklæringer o.l. som kan drøftes i forbindelse med ordinære møter. Det vil også bli organisert et foredrag.

Det fastsettes en arbeidsgruppe med tverrfaglig kompetanse. Arbeidsgruppa møtes i januar og mars, samt til Dialog Kaféen i februar. Dialog Kaféen skal være sammensatt av personer eksternt og internt. Sekretær utarbeider referat fra møtene i arbeidsgruppa. Prosjektleder deltar på alle arrangementer: arbeidsgruppene/foredrag/dialog Kafée/folkemøte.

Energi, miljø og klimaplan for Alta defineres som en ny kommunedelplan og i henhold til reglementets § 5 pkt. 5.1 har kommunestyret hatt «oppstart av plan» til behandling og beslutning. I følge pkt. 5.3 skal kommunestyret fastsette planprogrammet og gjøre vedtak av planforslaget.

6. Medvirkningsopplegg

Kommunen varsler berørte parter og myndigheter om at planarbeidet er igangsatt, og gir frist for tidlige innspill. I tillegg sendes forslag til planprogram ut på høring. I varslingsfasen planlegges følgende opplegg for medvirkning:

- a) Annonser i lokalpressen
- b) Brev til berørte parter
 - o Myndigheter
 - o Lag og foreninger
 - o Andre berørte parter
- c) Sak på kommunens hjemmeside

I utarbeidelsesfasen vil det være aktuelt med følgende opplegg:

- d) Folkemøte på biblioteket
- e) Dialog Kafée i kommunestyresalen
- f) Foredrag for politikerne
- g) Egen side for kommunedelplanen på Facebook
- h) Tegnekonkurranse for Grunnskolen

Det vil bli lagt vekt på å appellere til ulike nivå og gjennom forskjellige grupper. Det må også legges til rette for elektronisk innlevering av høringsuttalelser.

Planforslaget legges ut til offentlig ettersyn og annonseres på samme vis som ved varsel om oppstart.

7. Budsjett

Objekt	Beløp	Merknad
Medvirkning	50 000 - 100 000	
Utredning	200 000 - 400 000	Ved behov

8. Milepæler og framdriftsplan

Tid	Planprosess		Merknad
April 2016	Vedtak om oppstart/vedtak planstrategi 2016-2019 - P.utv. 13.04 - K-styret 21.04		
November 2016	Forslag til planprogram - HNDM 23.11	Orientering	
	- P.utv. 30.11	Vedtak om høring	Min. 6 uker
Desember 2016	Varsle oppstart – send ut brev	Konstituering av arbeidsgruppa	
Jan 2017	Høringsfrist - 25.01	Frist for innspill til planprogram	
Jan/Feb 2017	Fastsette Planprogram - P.utv. 22.02 - K-styret 06.03		Senest 10 uker etter høringsfrist
Jan-Mars 2017	Aktivitet arbeidsgruppe	Orientering 26.01 Dialog Kafée 15.02 Frist for notat 31.03	
Feb-Aug 2017	Utarbeidelse av forslag til kommunedelplan	Utredning Medvirkning	
	Orienteringer - P.utv. - HNDM		
Sept 2017	Politisk behandling av planforslag - HNDM 28.08	Orientering	
	- P.utv. 06.09	Offentlig høring	Min. 6 uker
Nov-des 2017	Vurdering av innkomne merknader, justering av planforslag		
Jan/Feb 2018	Sluttbehandling av plan - P.utv. - K-styret		
Feb 2018	Offentliggjøring av vedtak		Dokumenter tilgjengelig på nett

Avdekkes det behov for tilleggsutredninger underveis, vil prosessen ta noe lengre tid.